

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1.º NÚM. 127

BARCELONA: DILLUNS 8 DE MAIG DE 1899

EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Edició del vespre... 1 pta. al mes
Edició del matí... 1 pta. al mes
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS... 15 ptes. trimestre
Anuncis, esquelas, remittits y reclams, a preus convencionals. Per l'edició de vespre s'admeten
esquelas mortuòries fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinalada.

Anuncis del dia
La Aparició de Sant Miquel Arcàngel
Sants de demà: San Gregori Naziancom b. y dr.
Onaranta horas: Acaban a la iglesia de Santa Magdalena de Religiosas de Sant Agustí.
Exposició a las sis del matí y se reserva a dos quarts de vuyt de la tarde.—Demà comensan
a la iglesia de la Casa Provincial de Caritat.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostra Senyora de la Concepció, a Sant Francisco, ó a Santa
Clara, ó en la Ensenyansa (Ensenxa, ó en la Iglesia (Ensanxa), privilegiada. Demà's farà a
la imatge del Puríssim Cor de Maria, a San Just.
La Missa d'avuy: Es la de la Aparició de Sant Miquel Arcàngel.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.º E. Lozano.— 8 maig
Koras d'observació: 9 matí; 8 de la tarde.—Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 1084.0;
767.28.—Temperaturas: Máxima: 29.7 sol; 19.6 ombra. Mínima: 12.2 ombra.—Termómetro
tipo: 10.8; 17.2.—Pluja en 24 horas: Plovió: 0.0.—Aigua evaporada en 24 horas: 0.0; 9.10.—Gran
d'humitat: 78.8; 72.1.—Vents: Dirección: ENE; 8.80. Velocitat per 1.º 2.º 3.º 4.º.—Estat del cel: Cu-
bert.—Núvolos: Clase: Cum. Car. titat: 0.8; 0.9.—Observacions particulars:
Sortida del Sol, a h. 5.1 m.—Puesta, 7 h. 1 m.—Lluna plena: Sortida, 5 h. 10 m.—Puesta, 8 m. 5 m.

Don Joseph Aumatell y Gaviria

Soci gerent de la rahó social "Matas y Companyia"

Morí a las nou de la nit de ahir

•(E. P. D.)•

Sos desconsolats fills don Domingo, donya Florentina y donya Dolores, fills polítics don Miquel Ma-
tas, don Joseph Llorens y donya Concepció Mora, nets, germana política, nebots, cosins y demés parents,
al participar a V. tan sensible pèrdua, los hi suplican se serveixin assistir demà, dimars, dia 9, a las
deu del matí, a la casa mortuoria, carrer de Neptun, número 33, primer, (Gracia), pera acompanyar lo
cadàver a la parroquia de Santa Maria de Jesús, y d'allí a sa última morada, cementiri de Sant Gervasi.

No s'invita particularment.

PASTILLAS MORELLÓ

Obran per inhalació y banyan tots los organs respiratoris los vapors antiséptics,
anticatarrals y antiastmáticos que deixan anar aixís que's fonen en la boca. Curan los
refredats, tos, bronquitis, asma, dengue, catarras, ronquera, abcessos pulmonars, etcé-
tera. Tenint una pastilla a la boca s'evitan los efectos nocius del aire fret.

Farmacia del autor. Portal del Angel, núms 21 y 23

FONÓGRAFOS

Scrimgator—Home—Standard—Columbia—
Victoria—Eagles—A prons reduhuts. BETTINIS,
trompas sonoras, y tota mena de pessas de re-
cambi.—Cilindres impresionats y en blanch.—Taller a la mateixa casa expofes pera
reparacions rápidas y económicas. S'esborran cilindres a 0.10 Impresions diarias y per
encarrech. Salons especials pera audicions a totas horas. Orquestas, óperas, género chi-
co d'actualitat ab diferentes combinacions a 3.50 ptas. Al comprador que comeri un
aparell a la casa, se li ensenyará a impresionar cilindres y se li esborrarán gratis durant
un any los cilindres que allí compri.—Cilindres impresionats per l'eminent tenor Gomis,
a 5 ptas. cada un.

E. ROSELLÓ óptich.—Rambla d'Estudis, 2.—CASA LOPEZ

ACABA DE SORTIR

Les presons imaginaries per PERE COROMINAS
Un volum de més de 200 pá-
ginas. DOS pessetas.

De venda a "L'Avenç," y principals llibrerías

J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns

Rambla de Canaletas, 2

DE FORA CASA

Excursiões de viatge.—Preu, 3 pessetas
A OBRA DEL EXCURSIONISME
Discurs.—Preu 0.50
de Joaquim Cabot y Rovira
Venda en las principals llibrerías

REGALO ALS PINTORS

Quadros. Tela ab bastidor de 100 per
100, sis rals. Los demés articles a
preus reduhuts. Capellans, núm. 4, recó.

Lo cabo Botas

La corrent per Espanya y per fora de
Espanya la historia del torment que
s'aplica com a procediment comú y
com a d'investigació judicial. Corren
per las revistas per los periódicos ilustrats
máquinas de torment com las que
se ven las exhibicions terroríficas de
figuras de cera. Se parla de máqui-
nes que no construïa la iniciativa in-
dustrial perque costan diners y necessi-
ten enginy y enginyer.

Aquesta historia, que va corrent fa
més de tres anys, tristament relacionada ab lo nom
de Barcelona, era creguda com a certa
element demagógic y revolucionari
perque per l'element conservador, per
ment sensat y d'ordre.

Per aixó es d'una ensenyansa terrible
nova que tenim l'anarquisme a dalt y
a baix, arran de terra y enlayre, en las
seus directoras.

Per fi s'ha descobert un cas prác-
tic que está subjecte a un procés.
Los altres volém a aixó anyadirhi un
cas.

Atxada a 9 de mars de 1897, en lo
bell de Montjuich, va rebre la Junta
d'Ateneu Barcelonés, que presidia don
Antoni Almirall, una carta firmada per
distinguts.

La Junta del Ateneu acordá treuren
la fotografia y arxivarla, enviant lo
final al Governador civil, en quals
seus deu guardarse.

En aquesta carta que té tot lo valor
d'un document y que hem llegit, se cita
los botxins: «al llamado cabo Bo-
tas, de 40 años, nazi, cortado, natural
de León, de caballería»

Aixó no n'han parlat los diaris paci-
fics; pero cal, per be de la societat tota,
tots, absolutament tots, principal-
ment los que estimem la justicia y l'or-
de debó ajudem a aclarir la veritat.
Potser a la justicia aixó li dongui al-
gun camí que porti a algun lloch.

FRAGMENT D'un saynete inédit

y sense títol encara

La escena representa una botiga que fan
plomeros y embalsaman bestias.

MR. ALEXIS, PANTIQUILLO

Pantiquillo, obrint la vidriera de la
botiga.—Se pot entrar?

Alexis.—En Avant.

Pantiquillo.—Ascolti, qué tenim de
fer pel Vanitoso per Sant Antoni?

Alexis.—No'l coneix pas, no sé qui
es, moi, aqueix endividu.

Pantiquillo (mirantse de dalt a baix).
Don lo quart, que encara no ho havia
dit (se treu la gorra; M. Alexis fá lo
mateix). (El Vanitoso)... no es cap per-
sona, però'n podríem ser. Es un cavall ba-
yo que no n'hi ha cap més, ni que s'hi
assembli en tota la crosta de territori
de l'Espanya actual. Lo cavall de més
planta y més nobleza de sanch y de li-
natge regonegut; Podria gastá'l Don y
tractament de cerimonia... però li so-
bran dos rems... que podria atrassarlos
a qualsevol pinturer dels que assisteixen
a besa mans y ferhi paper més lluhit.

Alexis.—Conech pas.

Pantiquillo.—Vosté deu ser estran-
ger?

Alexis.—Je suis français.

Pantiquillo.—Téquila donechs, y viva
la República.

Alexis.—Merci; vos sou molt gentil.

Pantiquillo.—Un servidor es en Pan-
tiquillo de la Dressera y abanderado
aquest any de Sant Antoni.

Alexis.—Servidor vostre.

Pantiquillo.—Alto la ronda, que no'm
coneix bé encara: Y'm diuen de la Dre-
ssera, perque per tot arreu arribo pri-
mer que ningú; de nit, de dia, tant si
plou com si podrega sobre mullena.

Alexis.—Bravo ¿Teniu bones gambes
alors?

Pantiquillo.—No senyor. No es aquí'l
mérit. Un servidor es del art de la xu-
rrica. Tinc l'estrado en lo pesant; se-
nat allí dalt, faig com lo ministeri;
dirigeixo la marxa de l'arriata.

Alexis.—Estich content ab la vostra
conexença.

Pantiquillo.—Nada, que li vuy expli-
car l'últim cas que m'ha passat, per en-
llestir. ¿Qué té molta feyna?

Alexis.—Podéu dir si sou servit.

Pantiquillo.—Portavam al Labarrio-
to, ara fá poch dies—uns senyors que
s'anavan a divertir honradament y fer
la comedia al jardí... ¿Quin es lo faye-
ton que hi presentá puntual? lo d'en
Pantiquillo... ¿A qui n'hora hi van arri-
bar los demés?... No ho vullga sapi-
guer... A cap hora. A misses dites. Si
retardan sols cinch minuts, no més cinch
minuts... vaja, adén Grecia; ab la com-
panyia... que no hi havia funció ni dra-
ma ni saynete, perque lo senyor que
hi havia sondeit des lo dia abans pera

arreplegar bons puestos se migrava,
cansat d'esperar y ja feyan los maletes
y posavan agulles als farcells pera anar
a dormir a l'horta y adén tragedia del
Amo criado.

La bufa, que feya de Reyna de la So-
ledat me buscava per tot arreu—¿Ahont
es en Pantiquillo? ¿No, adonde está Pan-
tico? va dir.—Tot hom arronçava les es-
patlles volén dir, no'l coneixem. En Pan-
tiquillo de la Dressera (correr, buscarlo;
que me lo traigan desseguida, ansia, bri-
llo, que lo traigan... Jo m'estava donant
grá als cavalls!

M'hi presentan: ese es Pantiquillo;
encara no'm ven ja desplega lo manto
royal de seda esmaltada, que entre ar-
rugas y canalons hi havia una peça de te-
la; m'allarga la mà, ab lo braç nu, fi y
rodó com un balastre de marfil; me l'es-
tremy ab afició, m'hi deixa en lo palmell
quatre duros en plata y me diu aqueixes
paraules sagrades: (pega pipada al ci-
garro, treu gran fumarada per boca y
nas, escup y segueix dihent). «Pantico.
Usted ha sido el héroe de la temporada.
Sin usted no hay tragedia en el Laber-
into.» Li faig cortesia, baixo's ulls y
no més li responch. ¿Vaya un bufuelo!

Se'n va corrents al tablado—perqué no
més esperavan a ella pera començar.—
Fan correr la cortina y surt. Encara no
m'entregués, boy amagat en los de-
rriers asientos, me mira fit a fit, me tira
disimuladament un petó que arropelo
al vol, me'l coloco al mitj del front y
comença la tragedia que a la cuneta fá
referencia a una terra que hi ha mines
de pega de la que alimentan los violins
y les cordes del contrabaix. Jo sulaiva
de angunia al veure treballar aquella
dona, perque ho feya ab alma, però no'm
vaig axugar may la cara per cap estil;
hi tenia clavats un petó d'artista satis-
factoria y vaig volguer que fos com los
flocs: que's decandis tot sol fins que'l
vent l'esborrés.

Alexis.—Se veu bé que la demoiselle
vos volia honorar.

Pantiquillo.—¿Quin dupte té? Un petó
no's tira aixís com aixís, sens intenció.
No van tant a venal... Per aixó, si co-
mençes a explicar histories y a referirli
los que han caygut sobre aquesta cara,
se'n cansaria de comptar flores. Per-
que, al men entendre, los petons denien
ser com violetes ó com madures: petits
y olorosos. Y diria, aixó no es la teva
cara, Pantiquillo; que es una primavera
de fruyta silvestre y flors boscanes.

Alexis.—¿Vraiment están d'acort.

Pantiquillo.—¿Que's pensa que no ho
sé que a França's fen anar més endoy-
na? Aquí es diferent. Hi ha més escri-
pols; aquí's mata a un home ó a una
dona si fan un petó fora de reglament.
Aném molt tocats y posats.

Ara que ja sap que es en Pantiquillo
de la Dressera aném al cas perque he
vingut.

Alexis.—Eh, prenéu una mica d'assen-
to si es servit.

Pantiquillo.—¿Marci, s'estima. Tenim
de fer lluhir lo Vanitoso aquest any.

Alexis.—He bian, si senyor; cal lui
fer lluhir.

Pantiquillo.—Vull un plomero per les
cabossades, de plomes de pavo real ve-
ritable.

Alexis.—¿Per la Saint Antoine?

Pantiquillo.—¿Y donechs per quan?

¿Pel dia dels Innocents?

Alexis.—Encara hi manca bien de
jours.

Pantiquillo.—No hi fa res, vull tenir-
ho enllistit abans. Perque hi haja temps
d'enviar a França si aquí no hi ha prou
cues de pavo real. No'm vé de cinch
duros ni de vuyt; encara que s'hajan de
plomar mitja dotzena de caps de vi-
ram.

Alexis.—No hi ha hagut pas bona
anyada d'aquestes gallines.

Pantiquillo.—¿Com diu? ¿Mussin, no
fem bunyols? De pavo-royal.

Alexis.—Ben compris. Mé, com jo es-
tich republicà jo, no los vuy nomenar
de la façon y en dich gallines.

Pantiquillo.—Dels pavos-royals?

Alexis.—Mes sí!

Pantiquillo.—Vaja, alante; respecto
l'escrip. Però vuy que se'n parli del
any que en Pantiquillo haurá sigut
abanderado.

Alexis.—Certainement, caldrá que's
journals ne fassin un gran louange.

Pantiquillo.—Es que treuré'l Vanito-
so... lo primer cavall de la historia.
¿Sap lo que va passar quan va arribar a
París?

Alexis.—Ma foi, non sé pas res.

Pantiquillo.—Peró si tot Espanya ho
sap!...

Alexis.—Perdonéu, senyor; mes jo es-
tich encara ciutyan francés.

Pantiquillo.—Ascolti. Jo que en-
ganxo'l tronch que's va arribar de Pa-
ris y'm presento al Passeig de Gracia,
(perqué son dos los cavalls de mérit, el
Vanitoso primer y el Vanitoso segun-
do). Un rum rum y un xiu xiu se va al-
çar tot daltabaix de la carrera desde
Novetats fins a Provença.—¿Quin tronch
mena en Pantiquillo!—Aixó no son ca-
valls, son magestats!—Pots ser costan
quatre mil duros.—Potser quatre mil
cincents!—¿Quins bayos, Maria. Santí-
ssima dels Desamparadots! deyan los
nobles a l'orella de la seva senyora. Pa-
ssa en Xaranga arrambat casi bé fre-
gant lo seu Milord ab lo men y'm diu a
l'orella:—Tiquillo, fill; cavalls com
aqueixos no's ha vist fins ara la claror
del sol.—Jo li contesto: Y ja pots endre-
ssarte un pinyach a les boles dels ulls
que no'n veurás d'altres ni tó ni cap
persona nada. Al segon vol tots los cot-
xes havian desfilat. Me van dexar lo pa-
sseig net com la via del carril. En una
paraula, vaig aplacar l'orgull de tot lo
senyoríu de la ciutat que té vergonya.

Res més. Al endemà, carretel·les, mi-
litors y tronchs y engues y guarnicions
se anavan al encont. Tota l'altairistocracia
se conformava d'anar a peu, perque no
podia frequentarse ab nosaltres y no
rebre un sofocament d'enveja cada ve-
gada que jo sortís ab lo tronch. Y vinga

enviar desseguit propis y comissionats
a París a cercar cavalls d'estampa y
cotxes de primera, que als vuyt dies te-
niam a Barcelona uns carnatges de trin-
ca y de bestiar a l'alta escuela que cap
més potencia del mapa los pot tirar al
carrer.

Alexis.—Pardon, si vos veyessin los
que tenim a París...

Pantiquillo.—Dexiade París n'id Hos-
tafranchs. Lo marit de la Guerrero ho
va fer constar; no hi afegexo ni un títu-
let, perque les seves paraules son públi-
ques y conegudes. Me las va fer comu-
nicar pel seu majordom.—«Los cotxes y
les engues de casa, va dirme, fins al es-
tat present han tingut cetroy corona
pel luxu y hermosura... Però en Pan-
tiquillo ab lo landó que mena y ab lo
tronch que hi enganxa, m'han desban-
cat. Que conste: la reputació queda per
ell.»

Alexis.—Més, a París...

Pantiquillo.—No hi ha res ara a Pa-
ris. No mel reloga més aquell poble.

No li he dit que's los comissionats d'aquí
varen dorejar y endursen lo millor que
tenien? Dexim acabar. Va enviarlo a la
quadra al seu majordom. Jo la tenia en
aquella situació plena de capitans gene-
rals, nobles y marquesos y tota la baro-
nia de la comarca. Contemplavan lo
tronch parlant baix com a missa. Lo
majordom inspeccionava l'orgull y l'
plantar dels bessons; me's examinava
per tots indrets; guayta, observa, entre-
guarda y contesta, a un dels grossos
capitals.—«Con el permiso de Usia: El
tronco que mena el senyor—senyalantme
a mí—es un tronco Plusquamperfecto.
Podria enganxarse al carro del sol.» Fé
lo salud militar, surt, y en sent fora
de la quadra rebot per terra l' puro en-
cés que fumava botent y llençant per
quí enllá espurnes rubentes de foc.

Alexis.—Jo vos torno a dir que a
París...

Pantiquillo.—Permission, Mussin que
no hi acabat.

Alexis.—A la bonne heure.

Pantiquillo.—Peró teniam una màcula
que's desllustrava aqueixos cavalls y
que no més jo me'n vaig adonar. Se-
nyoret, li vaig dir a la quadra tant bon
punt m'hagué fet entrega del tronch;
¿sap que a França li han vengut un ca-
vall més alt que l'altre?

Lo que vaig haver dit, Mussin! Ma
volia tirar un tiro! ¿Esperis, no fassi
foc! Y surto corrent. Als deu minuts
compareixia ab un agrimensor que vaig
anar a cercar a les obres del Parque...

Ja maniobra'l nivell d'aygua demunt
de la eskena dels animals. Apunta xi-
fres, suma, resta... vaja, operan totes
les quatre regles... Xo, que no's bellu-
gui cap animal. ¿Dues decimes de gra-
duació y de diferencia d'un cavall a
l'altre!...

Lo senyor se passejava d'un cap a
l'altre de quadra treyntes manyochs
de cabells. No s'apuri, senyoret, no's
precipiti la juventut que se quedará

calvo. Jo contradiré lo defecte de la
naturala.—Que has de fer tú; es im-
possible!

D'aquí vintiquatre hores tindrà l's
cavalls parions com dues gotes d'aygua.
Ja no se l's estirava l's cabells, però
cada sospir que li sortia del pit enter-
nia. Li dich senyoret, que quan surtin
de les meves mans no desmentirà l'un
del altre ni l's sanabre d'un gruix de
trenyina.

«Si per escurssarme lo cavall me l'es-
guerras, t'esquerdaré lo cap.» Y se'n
vá.

Torna l'endemà a la quadra y torna
l'agrimensor ab l'aparat de les mate-
màtiques de l'aygua. Coloca lo canó de
la humitat fent pont entre les dues es-
quenes dels cavalls; tira la operació a
pols: A la quadra n'hi movia una mosca:
ningú respirava. Enllesteix la regla de
tres y... los cavalls resultan iguals,
exactes, que ni passant la esponja mu-
llada sobre del un y dexant l'altre en
sech no discrepan les alçaries ni lo
gruix de la mullena.

Alexis.—Parblen.

Pantiquillo.—Si no hi ha lo facultati-
u, lo senyor me abraça en públich.—
¿Cómo te las has compoñido? me pre-
gunta. (A la quadra, y davant de fora-
ters me parla castellà.) Vaig esperar a
que estessem sols. Molt senzill li res-
ponch. He fet venir al Trepal dels ulls
de poll y encarantlo davant del Vanito-
so primer li dich: Ab la llaneta més
fina que tingui al estuig, ab aquella que
destria en dos brins lo perfil d'un cabell,
rebaxim aquest tant per cent los cascos
del Vanitoso. Senyis, perqué l'empenyó
es de compromís y s'hi arriacan reputa-
cions; la del senyoret, la de vostí y de
l'un servidor. Als cinch quarts justos
de mintera de reloje lo operació de
cirugía estava llesta: ell ab l'eyna jo ab
lo compás de graduacions. Al Trepal
cada gota de angunia que li rellicava
cara avall era axis, del grandor d'un
cacanet. Jo, frescal com una satalia.

Tiro nivellada d'esquena a esquena,
exactes; ni un billar. Quan val la seva
feyna, noy xich?—Donim lo que vullguí.
—Aquí té quatre duros.—Es massa,
no's val.—Aquí té quatre duros li tor-
no a dir y fiqúissels a la butxaca que
son de vostí y de ningú més. Lo manes-
cal més tonto n'haguera comptat una
dobra de quatre. Acondueix lo cavall
desd' avuy, y cada dissapte, si es servit,
vingui a corretejarli les afiliacions...

Ara, senyoret, si m'he proposat cas-
tiguim. Y li presento lo revolver al punt
de dalt.

Gira esquena eternit y marxa. Als
tres minuts baxa lo lacayo ab una safa-
ta plena de caixaons de tabacos habanos
y mitja dotzena d'ampolles de canya
pera glojejar cada vegada abans de
fiarme'l puro a la boca. Tingui tástils
Mussin.

Alexis.—Oh, Mercí bien, es superbo.

Pantiquillo.—¿Qué diu? de les escor-
sedures no fan lo rapé pels cardenals,
los bisbes y lo capitol de canonges de
la Sen de Barcelona. ¿No se'n fumarán
may més de tabacos d'aquexa casta a
Espanya? Ara, en compte de cigarros
nos enviariu deutes de Cuba, y per lo
que toca al ayguerdent de canya, llestos
també. Nos la farém aquí, directament,
dels manechs d'escombra.

EMILI VILANOVA.

Jochs Florals

Parlament de gracias llegit pel
secretari del Consistori, en
Jaume Massó i Torrents.

SENYORS:

Vol la costum que, així com el presi-
dent inaugura la festa, un altre dels
mantenedors la tanqui, encarregant-se
aquest, en nom del Consistori, de pen-
dre comiat de tots: noies, poetes, ama-
dors de les lletres patrias, autoritats i
d'endressar-los també un a reveure, com
segurs de trobar-los en la festa de l'any
següent.

Els Jochs Florals mantenen un aplec
d'usances que li instauradors varen aco-
blar; les més ens havien pervingut de
l'antigor, algunes ells mateixos les in-
trodüiren; perque es lo cert que junta-
ment am l'aspecte mig-eval de la festa,
hi han actes que porten ben marcada
l'impronta del nostre segle. I aixís
havia de ser.

Durant els primers temps de la res-
tauració, els mantenedors anaven comp-

tant els anys: Ja n'entrem dos! Ja n'entrem quatre! Ja hem arribat als deu! donem; en discursos i memòries i fies en poesies, se transparenta a cada pas l'orgull de la creixença, però se la endevina temerosos, i de tan anomenar els anys que l'institució anava complint, se traïen com una greu inseguretat per la seva salut, la por de que aquest arbre tan amorosament plantat hagués de emmalaltir al bo de la florida o de que per males ventades fos de soca i arrel arrebacat.

Mes aquesta temença ja fa temps que s'ha esvaït! L'arbre té massa fondes arrels i per més fort que vingues un terratremol i l'ajegues al sol de terra, ara la lleu espargida ja és tanta que estan ben assegurades les cullites esdevinidores. És el reviscolament de l'esperit català.

Ara ja som molts, gaire bé la major partida dels que som aquí, que no havent aconseguit el naixement dels Jochs Florals, els coneixem d'ençà que tenim ús de raó. L'hem vista cada any constantment rejeuvenir-se, al venir la primavera, aquesta simpàtica festa de les flors i de la poesia. Per nosaltres ja és antiga coneixença, tota la vida n'hem sentit a parlar; per nosaltres els Jochs Florals quasi tenen la força de la tradició. Els hem anat seguint, amb els seus alts i baixos, i els hem vist travessar epoques calamitoses, guerres, envages i amenaces, apareixent-nos sempre un cop l'any amb el bon temps. Tal com ens ha sigut trasmesa la institució, i potser més enfortida, nosaltres la deixarem als qui vindran qu' l'han de rebre començats, amb un deix anyoriadís al recordar els primers esforços, i ens miraran com miren els pobles forts als qui han sigut els precursors de llur grandesa.

I tots els qui han fet i els qui fem conscientment tasca de precursors, el fat vol que vinguem un dia o altre a donar el nostre cop d'espalla, més o menys ferm, poc o molt robust, al sosteniment del edifici dels Jochs Florals. La llista és llarga de tots els que hi han treballat i ben divers el concurs aportat per cada hi, però quasi tothom hi ha dut el seu esforç, car no cal altre mèrit, per arribar-hi, que el conreu decidit de la nostra llengua nacional i fins, de vegades, n'hi ha hagut prou amb portar-li una guspira d'afecte.

La llengua ha sigut la salvació de la nacionalitat. Sens ella poc hauríem resistit el pes de tants afronts i desgracies com esmenta l'història catalana dels darrers segles. Sinó haguessim tingut la llengua, per més fort que s'hagués conservat l'esperit de raça, s'hauria hagut de consumir mancat de braó, i la flama del nostre caràcter i de la nostra energia s'hauria anat apagant, apagant empaïada per un amòs sens contemplacions, poc a poc, a encaixar les mans ni al tracte d'igual a igual, que pega al indefens i, si l'entombava, besa rastrament la mà del fort.

I tots, tots els catalans, fins els qui no se n'han preocupat, al acumular riquesa, al cercar la glòria, han sigut empesos per la força amagada de la llengua; on se volia que s'hagin trobat ella els ha sagellat amb la marca de la diferenciació, perquè a tot arreu la nostra raça fos reconeguda, i els pocs que l'han escarnida i bescantada, a causa tal volta de llur curta comprensió, també l'han servida i no han pogut isolat-se del fet evident d'un poble que parla d'un cap a l'altre de la nostra terra. A tots els catalans que conscientment l'han abandonada, ella els torna a agafar tarts d'hora, am gràpida potent, i, un cop els té segurs, amorosament els arrodolla amb el seu ample i hermós mantell i com a generosa venjança, sels fa seus obligats a adorar-la. Així mateix els catalans que la porten conduïen en terres castellesanes, tots ve un dia que tornen, sino sempre les persones, tornen en esperit, però tots tornen a la mare patria, cadecun a sa manera, mercès sempre a la força de la nostra llengua.

I com ha pogut travessar tant grans perills? Per sa incomptabilitat amb la llengua castellana. A l'abundor de sons de la nostra, ens ha oposat una escassetat i rudes de sons que ns és dura a la orel·la, i ara la llengua invasora comença d'anar reculant vençuda després de segles de fruit del favor dels governants. Encara nosaltres l'aprenem de nos a les escoles, però de grans l'influència poderosa del medi català ens obliga a reduir-ne l'ús o quasi a abandonar-la. Ella s'entornarà un dia a les plaques de Castella sense mai haver pogut penetrar en el cor de les nostres montanyes, deixant-nos per tot recort un reduït nombre de mots en el vocabulari, de facil depuració, però havent trobat inexpugnables la fortalesa de la nostra sintaxis que quida gaire bé sense mancula després d'un combat de quatre segles.

En l'Estat Mitjana la tenim ben formada i ben nostra, responem a un poble de gran cultura, i ja que per la seva qualitat i bonesa ha sortit de tant perills i ha resistit vigorosa durant el període de la decadència nacional i ha vist la separació del Rosselló, l'isolament de Mallorca, l'allunyament de València i l'esquarterament de la propia Catalunya, aixequen-la, poetes! ara que la nació està en plena renaixença, purifiqueu-la o estudeu-la, que la nostra superioritat ha de ser real i visible; mireu-la, que enèrgica i dolça i precisa com és, està freturosa de llum i de bons aires.

Aquí, au els Jochs Florals, hi han vingut de tots indrets els que l'estimen! Els de València i els que han dut ullades d'un sol xardorós i reparador, els mallorquins, plens d'artística correcció, ens han portat el llur bon tast, i fins els rossellonesos, am tot i les dureses

centuries que senten de dominació d'un poble de superior cultura, també han arribat començats, més d'una vegada, a aquest gran aplac de les lletres catalanes.

Tots tornen pera la glorificació de la llengua, símbol de la nacionalitat catalana.

Avant, conreadors del terror, de les arts i de les lletres! Remouen en vostra pensa'l caliu ample i assoleiat que us ofereix aquesta llengua que 'la avis ens llegaren, que s'ha anat desenrotllant en mig i tot de sa decadència, car, a l'inversa d'alguns pobles que, sentint un semblant desig de revindicació, no tenen llengua pròpia que l'representi, nosaltres en tenim de llengua pròpia, i mai, mai ha deixat de ser parlada i escrita pel seu poble perquè mai ha deixat de viure.

La literatura castellana travessa una temporada crítica, ressentint-se del mal estar general de la nació espanyola; si hi ulls deserts dels pensadors d'Europa n'han apartat la mirada, feu que per l'esforç de la vostra intel·ligència l'endressin a Catalunya.

Ben pastada i coneguda la llengua, amb el desig d'assolir tota la perfecció possible, amb esperit modern i lliure, plens de sava catalana, enlaireu-vos, pujen als cims, que per una cosa o altra la nostra terra està encadenada de montanyes. Allí dalt no os arribarà les pestilències alienades del maresm, ni hi ha por que les nostres idees pateixin d'estagnació ni esquinçament. Els bons aires tot ho sanejen; elevades seran també les vostres idees.

Feu que poguem dir am just orgull: «Així com posseïm la material riquesa, també aixeca Catalunya sobre algunes altres nacions per la seva riquesa intel·lectual.»

Mercès a tots.

Lo sopar dels Jochs Florals

Al Restaurant de Fransa, seguint vella consuetud, reuneixen ahir a sopar junts, mantenedors del Consistori d'aquest any, mestres en Gay saber, literats i escriptors, i entre ells els més renomats dels nostres intel·lectuals.

Servit lo champagne, en Francesch Mathen, pregà als escriptors premiats presents que llegissin sos treballs, i als demés concurrents que portessin algun escrit, que'ns lo fessin conèixer.

En Lluís B. Nadal llegí sa poesia «Amor sens fruit», que havia guanyat la Flor Natural, i «La Nuvia» guanyadora d'un premi extraordinari.

Tant la una com l'altra, foren interrompudes per picaments de mans, que béls mereixien aquelles delicadeses de sentiment.

En Guillem A. Tell, llegí son «Hivern a Nuriar», premiada ab la Englantina, i allí millor que a la llotja pogué aplaudir aquella versificació esplèndida i la hermosura del quadre.

La poesia que havia obtingut lo primer accésit a la Englantina, «Lo darrer sospir» d'en Martí Genís i Aguilà, tingué que repetir-se a prech dels concurrents. Es aquella composició una sentida glosa d'un cant de la terra, i en forma popular encaixa primors d'enternidora poesia.

Lo tros de novel·la montanyesa al que s'havia concedit lo premi de la prosa, llegit per son autor en Marian Vayreda, entusiasma al auditori.

Es aló un bossi de literatura grandios, ab narracions valentes i d'un color real, que s'ha de posar ab justícia entre lo millor de la prosa catalana.

Llegiren també treballs, l'Emili Vilanova, que'ns complagué ab un xistissim fragment de saynete, En Josep Pin i Soler, que llegí magistralment un quadre mallorquí, d'assumpto de mar, «La Cala Formosa», quadre plé de vida i que'ns feu aplaudir ab entusiasme per t'othom. En Joaquim Cabot i Rovira que'ns feu conèixer una valenta poesia patriòtica. En Sebastià Sans i Borj, que llegí una poesia humorística.

En Ferrán Agalló, que'ns descobrí dos primorsos heimatans sevas i després que ens llegí una hermosa composició de las «Crisantemes», d'en Riquer, y treball en prosa d'en Jascinto Capella, premià ab un accésit.

A mitja nit se retiraren la cinquantena d'entallats, satisfets de tan agradosa assentada.

EXPEDICIÓ del Orfeo Català a Mallorca

Sino's presenta cap obstacle insuperable l'Orfeo Català visitarà l'Islla de Mallorca, durant las posperas festes de Pasqua i donarà dos grans concerts al Teatro Principal de la ciutat de Palma.

La noticia d'aquesta excursió artística de nostra primera entitat coral, ha despertat gran entusiasme entre'ls mallorquins que han tingut ocasió d'apreciar los precats mèrits del Orfeo i tractan de rebre'l d'una manera que sia digna de la capital mallorquina. A n'aquest objecte los directores de periódicos, las societats corals, la capella de Manacor i distingidas personalitats, s'han constituït en comissió pera organitzar tant desitjada festa artística. La Diputació provincial i l'Ajuntament de Palma, també contribuirán al èxit de la excursió.

Hi anirán las tres seccions del Orfeo Català de senyoretas, homes y noys, formant un conjunt de 180 orfeonistas, que acompanyats dels individus de las famílies de las senyoretas, sumarán més de 200 personas.

L'Orfeo Català ha fetat lo vapor «Palma» que sortirà de Barcelona lo dissapte, dia 30, a la tarda i retornarà lo dimars, dia 23, a primeres hores del matí.

Los programas dels dos grans concerts que allí's donaràn serán triats, figurant las mes celebradas composicions del notabilissim repertori del Orfeo Català, tan del género popular català i mallorquí, com las dels autors contemporanis catalans i estrangers, aixis com també las grans composicions polifónicas, religioses y profanas del siglo XVI.

No dubtem que l'Orfeo Català obtindrà

en l'illa daurada», en la nostra germana terra mallorquina, un tant senyalat triomf com obté sempre que's fa sentir entre nosaltres y que lo conjunt de la festa revestirà un caràcter tan artístich com patriòtic, perquè sabut es ja l'esperit fermament català que anima a nostra celebrada entitat coral.

Lo meeting d'avuy

Segons haviam anunciat, en lo teatre de Novetats s'hi ha verificat aquesta tarda lo meeting organitzat pels gremis d'industries sucres, al objecte d'apoyar l'Exposició que s'ha presentat al ministre d'Hienda, pera demanar que sian rebuixats los impostos al sucre estranger.

Lo teatre estava plé del tot, ocupant lo públic totas las butacas y palcos. Constituïan la Mesa los senyors Pere Vinyas, president; Jaume Boix, vis-president; Joaquim Lloberas, vocal; Isidro Soler y Joseph Crens, secretaris. Al costat de la Comissió hi havia lo delegat de la autoritat, senyor Salvador.

A dos quarts de cinch lo president obrí la sessió. Explicà l'objecte d'ella en breus paraules, pronunciades en llengua catalana, llegint després la fulla de convocatori.

Se donà compte de varias adhesions al acte, corresponents a la comissió sucra que's troba gestionant a Madrid la rebuixa dels impostos, als dels Gremis de Reus, y de la Societat d'Obrers pastissers y confeters de Barcelona.

Acte seguit es llegí la Exposició feta a mans dels ministres d'Hienda.

Fa us de la paraula don Joseph Matas, en nom dels obrers confeters y pastissers.

Al pronunciar las primeras paraules en castellà, lo públic unánimament demana que parli en català.

Se posa lo senyor Matas a parlar en sa llengua materna, resonant allavors pel teatre un llarch y aixordador aplaus.

Ab frasse senzilla y natural, fa veure lo molt que afecta als obrers de las industries perjudicadas l'impost vigent. D'atendre lo Govern a la Exposició que se l'hi ha presentat, no sola afavoriria als industrials, si que també als agricultors, per la fructa adequada que produïx la nostra terra pera ser confitada.

Lo eloquent peroració del senyor Matas es molt aplaudida.

Don Emili Puigdomenech, dels obrers confeters y pastissers, se burla ab gracia de la frase gráfica que solen pronunciar los Ministres quant reben comissions de catalans: Se estudiard. No cal que estudihi més, diu, que ja'n sabem massa de viure del treball dels altres. Recomana actes més enèrgics que la presentació d'Exposicions y la celebració de meetings.

Los diners se foman massa, anant y venint de Madrid. (Grans aplausos). Las exposicions de expositores de res serveixen... Los aplausos del públic interrompen al orador, qu' es felicita ab entusiasme.

Don Félix Petit, del Gremi de fabricants de xocolates, comenta ab oportuns consideracions los principals extrems de la Exposició. Si a las altas esferas no'ns escoltan, hem de treure'ns del davant tot lo que es gastat y que avuy ja sobra. (Grans aplausos).

Lo senyor Quintana, de la comissió organitzadora, diu que encara que no es pèrit en qüestió de sucres, enten de lley de Aduanas. Fa historia del consum de sucre a Espanya y de las industries que per son consum s'han creat. Afirma que las moltes utilitats que s'han donat al sucre, lo fan materia de primera necessitat; ab aquest motiu ataca fortament a un diari madrileny que li ha negat aquella qualitat.

Prosegui lo senyor Quintana son ben pensat discurs, dirigint duríssims atacs al govern de Madrid, y fent vots pera que sia un fet lo concert econòmic de la Diputació Catalana ab lo Poder Central. (Tingut molts aplausos).

Lo secretari, senyor Crens, donà lectura a las conclusions aprobadas que estan en concòrdia ab la Exposició presentada, donante ab aixó per terminat l'acte.

Noticias de Barcelona

Continuà'l temps ab la mateixa inseguretat. Ahir al matí varem disfrutar d'una temperatura suau, propia de la estació que avui. Però cap a la caygada de la tarda va girarse un vent relativament fret y humit, que feya molesta la permanencia en los passeigs. Aquests, no obstant, varen veures molt concorreguts gayrebé tot lo dia.

Durant la nit, han caygut alguns llogers ruixims, cosa que ha succehit també en lo cel gayrebé del tot tapat.

A las primeras horas de la tarde sembla va que volgués aclarirse, però no ha arribat a fer altra cosa sino mostrar de temps en temps alguna clarifera més o menos extensa, que doixava arribar fins a nosaltres alguna ullada de sol.

Per fi, entre cinch y sis han comensat los núvols a ataparirse, cayent més tart una forta y espessa ruixada.

Segons noticias que tenen pera nosaltres tot lo caràcter de fidedignas, lo general don Joseph Marina, se sent disposat a presentar la dimissió del càrrec de Governador civil de la provincia de Barcelona.

Lo Museu episcopal de Vich ha sigut enriquit, durant los mesos de mars y abril proxims passats, ab las següents adquisicions: una notable pintura románica sobre fusta que formà part d'un altar del siglo XII, dos candeleros de ferro forjat del XV, una imatge de pedra representant la Santíssima Verge del XVI, y sis llanas, un sombrero, y un brasselet usats per los bisbes de Fernando Pío.

Nos ha impresionat fondament la nova de la mort de don Joseph Amatell y Gaviria, soci gerent de la casa Matas y Companyia, domiciliada al carrer de la Primpessa.

Lo senyor Amatell era persona molt considerada y de reconegut talent industrial. Ell havia fundat fa a la vora de cinquanta anys y en companyia de don Miguel Matas y Costas, la casa de que era soci gerent y que fou una de las primeras en son género a Catalunya.

Era'l difunt persona amabilíssima ab sos amichs y un verdader protector de sos dependents, que com tots los qu'el coneixeren en vida haurán sentit fondament

la mort de tan bellíssima persona. (A. C. S.)

Nosaltres, fem present a sa desconsolada familia y a la rahó social a que pertanyia, la més viva mostra de nostre sentiment.

Ab gran solemnitat y concurrencia de fideles, ha comensat a la Catedral Basílica'l triduo de pregaries que acostuma ferse cada any en los dias anteriors a la Ascensió del Senyor.

Avuy la professó ha visitat la iglesia de Santa Maria del Mar, demà visitarà la del Pi y demà passat, la dels Sants Just y Pastor.

Ha tornat a encarregar-se del mando de aquest cos d'exèrcit, lo general Despujol.

La Junta del Real Club de Regatas se va reunir, ahir vespre, pera ultimar los details d'organización de las regatas internacionales, que tindran lloch lo dia 23 del actual, y no lo dia 21 com s'havia dit.

Sembla que dita festa tindrà molta importancia, no tan sola per las embarcaciones estrangeras que hi pendrán part, com també per los premis que's donaràn, y que serán notables per lo número y calitat.

Demà vespre a las nou en el Centre Excursionista de Catalunya tindrà lloch una vetllada literaria dedicada als senyors socios del Centre que han sigut premiats en los Jochs Florals d'enguany.

Acabada la vetllada se celebrará la sessió preparatoria de la excursió per las serres des de Coll de Tarpés a Collacruu, que se verificarà lo proxím dijous dia 11.

La Societat de carregadors y descarregadors de grà del Port celebrá una reunió en la que per majoria s'acordá expulsar de la Societat a un individu que havia mal tractat de paraula a varis companys. També va convenirse en que al expulsat se li comunicari personalment l'acort en lo local de la Associació, davant dels que votaren la seva expulsió.

Se va nomenar als senyors Garcia, Esquerá y Chaparro pera que, en unió del tesorero y l'comptador, examinin los comptes y manifestin lo resultat del seu examen en assembles general.

Se donà compte de las bases que la Junta ha de sotmetre a la aprobació dels caps de colla pera ordenar la marxa dels individus de la societat y evitar qüestions relacionadas ab lo treball.

Al procedirse a la renovació de la Junta, varen sentirse frases injuriosas y violentas que obligaren a posar terme al acte al representant de la autoritat.

Lo diumenge a la nit donà la «Associación Musical de Barcelona» en la Sala Estela son 106 concert, sobressortint un quinteto de Beethoven pera instruments de corda que's tocava en aquesta ciutat per primera vegada. L'interés de la veterana Societat donant a conèixer lo millor en aquesta classe de música, veié correspost ab un plé en la sala de verdaders intel·ligents que aplaudiren l'obra del genial Mestre y avaluaren com se devia lo treball dels executors senyors Sanchez, Torelló, Galvez, Estera y Castro.

Ans del quinteto interpretaren un herms quarteto de Schumann com sols ells saben ferho, y en la segona part, la senyoreta Balaguer cantà d'una manera delicada tres melodias que acompanyà al piano lo senyor Codols.

Ahir a la Secretaria general de la Universitat se rebieren los títols següents: Licenciats en Dret: don Joseph Bosch Pal·ly y don Conrat Roviere Rovira. Enginyer Industrial: don Andreu Soca y Gaspar.

Mestra superior: donya Monserrat Mora Mercadé.

S'ha inaugurat a Banyolas l'alumbrat electric.

Lo dia 16 anirà a Vich, presidida pel senyor Arxiprest, una comissió de rectores arxiprestes de Granollers, pera oferir a aquell virtuos prelat y testimoniarli al mateix temps la satisfacció ab que'ns que seràn los seus cooperadors, han vist que'l Govern lo presentava pera aquesta diócesis.

Diu un periódic local que en los talleres del electricista d'aquesta ciutat, M. Jorge Saint Noble, s'hi están practicant d'alguns temps ensaigs de telegrafia sense fils, sistema Marconi. M. Noble disposa ja de tots los aparatos y elements necessaris pera verificar dins pocs dias provas completas de la esmentada telegrafia al davant de personas tècnicas y altres que se interessan pel nou invent del que s'ocupa en la actualitat tot lo mon científic.

A la capital del arxipèl filipí s'ha constituït ab lo títol de «Centre Català» una Societat formada per comatriçs nostres que han emigrat a aquelles illes.

Aquest matí, un Inspector de la Companyia arrendataria de tabacos, acompanyat d'un guarda municipal, ha realitzat un registre al carrer de Gignás, número 3, primer pis, trobanthi 93 cigarros purs y un kilo de fulla de tabaco de contrabando.

Demà a las nou del vespre, lo soci don Alexandre de Riquer donarà una conferencia de caràcter artístich, en lo local del Circol Artístich de Sant Lluch, Boters, 6, principal.

S'ha publicat lo número 18, any XXXI, de la revista setmanal il·lustrada, *Industrias e Invencciones*.

Demà passat dimecres, vigília de l'Ascensió, se donarà en el teatre Lirich lo concert únic anunciat per el concertista de violoncello Joan Pujal, ab el concurs de una orquesta dirigida per n' Enrich Morera.

Tots els diaris s'han ocupat ab elegit, del programa d'aquest concert que publicarà ja fa dias, format gayrebé del tot ab obras musicas noves a Barcelona, entre las quals n'hi ha duas pera orquesta, originals d'en Morera, que hi ha moltes ganas de sentir, sobre tot l'opigrama sinfònic *Catalonia*, interessant per el tema, per el títol y per ser de qui es.

No caldrí com desitgem el major èxit al concertista Pujal y a n'en Morera.

Relata un confrare un fet que sembla tret de las comedias de capa y espasa.

Segons sembla, una bonica senyoreta junt ab sa criada, anavan pel carrer vestides d'home y foren detingudas.

Portadas a disposició del jutge de guardia, aquest pogué averiguar que la dita senyoreta pertanyia a una de las mellors

casas de Barcelona, y que'l móvil d'usar tal disfressa, no era altre que'ls zelos, tota vegada que té relacions ab un «sportmann» y sospitant de sa fidelitat, decidí vigilar ahont concorria de nit.

La senyoreta v la criada foren portadas ab un cotxe a llur casa, existent en una de las més cèntricas de nostra ciutat.

La capital de la costa llevantina, Mataró, celebrará sa tradicional fira durant los dias 21, 22, 23, 24 y 25 del actual, que promet veurers molt concorreguda.

Nos escriuen de Tarrassa comunicantnos que'ls procuradors caudichs de la mateixa, han renunciat acceptar nous poders ó representacions d'assumptos que hagin de tramitarse en lo Jutjat de primera instancia, creyente obeheix tal resolució a la manera especial com se tramitan dits assumptos que fa resultin interminables.

En lo tren correu d'ahir retornà a nostra ciutat l'administrador principal de Correus senyor Primo de Rivera, procedent de Sevilla, ahont morí lo dia 20 del passat la seva senyora mare donya Maria Williams de Primo de Rivera.

«No havem llegit La gran traicció?» Compreneu y coneixereu quins son los nostres butxins.

Los vehins de Badalona s'han vist sospresos aquesta matinata, ab una tempestat que, després d'un rato d'anunciarse ab trons y llamps, s'ha resolt ab un fort espasme de pedra y aygua, tenint-se de tancar a corre cuita las compartas de las rieras, puig que aquestas baixavan plenas de gom a gom amenant inundar los carrers de la ciutat.

Durant la tempestat han caygut set ó vuyt llamps, alguns a «para rayos» de fabriques y un d'ells a una casa del carrer de la Conquista, ahont per un miracle no hi ha hagut una desgracia, puig que, pocs moments abans de canter lo llamp, trobante sota tendida un nen malalt al lit, una dona de la casa ha pujat per treure'l perquè no s'espantés, y en lo precis moment d'anar per traspassar lo llindar de la porta, ha caygut lo llamp, que ha envorrat lo nostre, ocasionant las enrunas una lleugera contusió a la dona que havia anat en socors de la pobre criatura.

Fora d'aquest petit accident, no se sab que hagi ocorregut cap desgracia ni altre dany.

Segons telegrama rebut aquesta tarda, la comissió que's troba a Madrid gestionant la rebuixa del impost del sucre estranger, vindrà dimecres ab lo tren correu.

Lo Consell de la Companyia Anònima de Tranvias de Barcelona ha nomenat a Mister Kennedy, gerent seu a Barcelona, en substitució del Sr. Morris.

En lo «Grupo de Corporaciones obreras» (Amalia 38, 1.ª) se reuní ahir ja nova Associació de sabaters, titulada «La Igualdad».

Presidi don Joan Fargas, actuant de secretari don Antoni Romen.

Se llegí'l Reglament que fou aprobat ab lleugeres modificacions, acordante presentar lo al senyor Governador civil pera'ls efectos conseqüents.

Aquest matí ha quedat colocat un blanch flotant davant de la desembocadura del Llobregat pera las escoles practicas que aquesta tarda han verificat desde Montjuich las compayias del primer batalló de artilleria de plissa, emplantant granadas Shrapnell explosivas.

Los exercicis continuarán demà desde la batería del Astiller.

Lo Viari Capital de la diócesis ha nomenat als reverents don Manel Ribera y Rufart y don Hemeteri Riú y Stiges, regents de Sant Ramon de Maslorens y de Santa Maria del Mar de Villanova y Geltrú, respectivament.

Ha ingressat en lo gabinete microbiològic del doctor Ferrán un subjecte veynt d'un poble de la provincia de Toró, qu'entant assentat a la porta de casa seva, fou sorprès per una llopa que se l'hi abrahonà, ferintlo de gravetat.

Al veures ensangrentat, llytá per espay de deu minuts ab la fera, fins que arribaren altres vehins y ab perill y totes las precaucions pogueren matar a la fera agafada al cos del infelís.

Sembla que la llopa havia mossegat abans a dos gossos.

Avuy en lo teatre del Tivoli s'hi celebrará una extraordinaria funció a benefici del tenor senyor Figuerola, cantante la sarsuela «Marina» y l' tercer acte de «El Milagro de la Virgen», obras en las que hi representa'l beneficiat los primers papers.

La notable soprano dramática senyora Francescotti Paganini, que ab tant èxit acaba de cantar en lo Gran Teatre del Liceu, ha sigut contractada per l'empresari senyor Vehils, per la vinent temporada de hivern.

Diu un confrare, que entre las poblacions del litoral ha causat molt mal efecte la noticia que ha corregut, sense confirmació per ara, de que la Companyia de M. Z. y A. tracta de canviar per altres, los cotxes anomenats americans y que tan còmodos y elegants son comparats ab los que s'acostuman aquí Espanya.

Lo motiu del cambi, segons se diu, es lo propòsit de portarlos a la linia de Madrid a Aranjuez.

Aquest acte no fora d'extranyar, puig que ja s'han donat casos de desatenció envers nostra terra, que tants productes reporta a las Companyias; ja que al fusionarse la Companyia de Sant Joan de las Abadesas y passar a poder de la Companyia del Nort, lo magnífic material móvil que circulava per dita linia y la de Celdas, fou trasportat a altres linias, essent substituïts pels cotxes més dolents de la Companyia del Nort.

Esperem que no's confirmará'l rumor a que'ns referim, y si vingues dit cas es de creure que'l públic protestarà per tots los medis que tingui a mà.

En lo terme municipal de Sant Vicents de Castelló ha caygut una calamarsa tan forta que no ha quedat un sol rahim als ceps.

Havente suscitat dubtes sobre si'l que està inscrit en la matricula de la contribució industrial, en la tarifa segona, epigrafi 47, com a comerciant, pot tenir compte corrent de sucres nacionals, ó si pera tenirla's necessita ademés pagar la de la

tarifa primera, epigrafi tercer, s'ha contestat per la superioritat que pera tenir compte corrent de sucres nacionals es necessita pagar la matricula de magatzemistas, a tarifa primera, epigrafi tercer.

"EL NACIONAL."

Lo fondo

Madrid, 7, 8'15 nit.
Publica avuy *El Nacional* un article de fondo titulat «Uns y otros».
En ell diu que's que celebraren la Assemblea de Saragossa y'ls que allavors aspiraven al poder mostraven gran confiança en la eficàcia dels projectes de aquella Assemblea, però avuy la realitat ha demostrat que n'hi ha uns altres han fet de profit en aquest sentit.

Abusos administratius

Continua també *El Nacional* la publicació de la sèrie d'articles del «Capitán Verdades» sobre «Abusos administratius».

En lo d'avuy diu que no es solament a Cuba y a Filipinas que s'han pogut observar defectes d'organització en lo Cos d'Administració militar, sino també a la Península; y cita'l següent cas.

A Málaga, diu, hi ha un dipòsit central de queviures, d'ahont s'envia a les factorias dels presidis menors de Melilla, Chafarinas, Peñón de la Gómea y demés les raciones de arròs, totí, oli, vinagre, patates, signons, etcètera. Pera aquest servey tenen contractat lo vapor «Sevilla».

Are bé: es públich y notori que, al comprarse en grans cantitats, per exemple, lo signon, ne posan la meytat de una classe, la meytat d'una altre classe inferior, los barrejan, y santes pasquas.

Això, afegeix, no tindria res de particular si's carregués cada classe a son propi preu; però no's fa així, sino que se contan tots a un preu, de manera que de semblant elecció'n resulta una verdadera ganga.

Per altre part explica que's procura que l'introducció d'articles al dipòsit siga completa en relació ab las demandas de las factorias, y si hi ha sobrants no se'n dona compte. Per exemple: si'l consum de farina en una factoria es de 40 sacas, s'anota aquesta xifra; però si en sobran 10 sacas, perquè per al consum n'hagin bastat 30, aquelles 10 no's descomtan, lo que constitueix un verader abús.

Per aquest útil cita variis fets, y excita al Cos d'Administració militar pera que s'esforci en depurar fets d'aquesta naturalesa, fent notar de passada que lo Cos d'Administració militar conta ab volubiosos elements pera que pugui regenerarse.

Després acusa rebut lo «Capitán Verdades» de variis cartas que li han dirigit felicitant-lo per sa campanya.

Entre aquestes cartas, ne copia una firmada per un «Coronel con vergüenza» en la qu'e's relatan variis abusos ocorreguts a Cuba.

Diu l'autor d'aquesta carta que's indubtable que això no té remey.

Afegeix que l'ha animat l'intenció d'ajudar al «Capitán Verdades» en sa campanya; però que està convençut de que no se'n tindrà cap resultat.

Al veure l'entusiasme ab que fou rebuda aqueixa campanya va arribar a creure que se'n faria alguna cosa, en be de la regeneració del exèrcit; però, després d'haver vist transcorrer mesos sense que's fes res de profit, ja'n desconfia, donchs s'ha anat convencent de que tot es inútil y de que no hi ha regeneració possible.

Diu després que's escàndols han sigut encare més grossos a Cuba que a Filipinas. Afegeix que la majoria dels fets escandalosos que han ocorregut tot hom los sap, perquè s'han contat de totes maneres y s'han repetit per tot arreu y en tots los tons; mes, com no's demostra per qui correspon l'interés indispensable pera posar la veritat en son lloch, castigant als veritables culpables resulta que'l país jurta a tot l'exèrcit per igual, en perjudici dels bons y dels honrats, dels que tenen vergonya, que no son pòchs.

La despedida

del duch de Tetuán

Entre'ls que han anat a despedir al Duch de Tetuán, hi figura'l general Weyler.

Això ha sigut molt comentat.

Ademés del general Weyler, han anat a despedir al duch de Tetuán los generals Primo de Rivera y Martínez Campos, variis diputats y senadors electes y molts funcionaris del Ministeri de Estat.

Sembla que'l Duch de Tetuán s'en ha anat molt satisfet en vista de la despedida que se li ha fet.

Lo viatge de Gomez Imáz

Comunican de Cartagena que al arribar-hi'l Ministre de Marina l'esperava a la estació l'element principal de Marina d'aquell departament.

Lo ministre visità l'arsenal y'l quarter d'infanteria.

Lo ministre, junt ab la comitiva que l'acompanya, dormen a bordo del «Giralda».

Al saltar del tren lo ministre manifestà que l'objecte de la visita no era altre que procurar la regeneració de la Marina.

Emprestit

L'embaxada de París

Madrid, 8, 12'15 mat.
S'ha dit que'n Villaverde projecta contractar un emprènt en las mateixas condicions que'l de l'últim Govern que presidí lo senyor Cánovas.

Lo senyor Leon y Castillo serà subtitulat l'embaxada de París per lo Duch de Mandas.

En defensa d'Emili Castelar

Madrid, 8, 12'38 mat.

L'*Heraldo* censura los atacs de que es objecte don Emili Castelar per part dels ministerials.

Entén que aquest ha donat forma als temors de l'opinió davant dels avenços de la reacció, y diu que's necessari que los demòcrates mantinguin sas idees avançades.

Aplech de noticies

Madrid, 8, 1 mat.

S'ha aplacat la combinació de governadors fins la vigília de la reunió de las Corts.

Se parla en circols ben informats de que'l Govern pensa concedir lo Toisó d'Or a un exministro liberal.

Se suposa que aquest serà en Montero Ríos, per sos serveys prestats en lo tractat de París.

Sembla que'l senyor Montero Ríos està disposat a discutir ab tota detenció lo relatiu a las passades eleccions.

Conferencia important

La Mesa del Congrés

Madrid, 8, 1'25 mat.

La gent política atribueix gran importancia a la conferencia celebrada ab lo senyor Sagasta per lo senyor Canalejas, avans de marxar a París.

S'indica per las vice-presidencias del Congrés a los senyors Laiglesia, Marqués de Vadillo y García Alíx.

Las Cambras de Comers

Paquets postals

Madrid, 8, 1'38 mat.

La Comissió permanent de las Cambras de Comers se reunirà lo dimecres.

Se creu probable en vista de l'actitud del Govern, s'acordi convocar una nova Assemblea de las Cambras de Comers.

Lo Govern se mostra favorable a implantar la circulació dels paquets postals.

De marina

Topament de trens

Madrid, 8, 1'55 mat.

S'indica per al carrer de comandant de la fragata «Asturias» al tinent de navio senyor Garín, y per al d'ajudant de derroter del «Río de la Plata» al tinent de navio senyor Góñi y Sol.

A Pedrosa, lo correu de Madrid ha xocat ab un tren miner, resultant set ferits.

Lo temporal va impedir que's vegessin las senyals d'alarma.

Ha quedat detingut lo guarda-fré.

Los senadors vitalicis

Altres que se'n va

Madrid, 8, 2'10 mat.

Se diu que'l senyor Sagasta demanarà la revisió dels expedients dels senadors vitalicis per dret propi y l'examen de las condicions dels electes.

Sembla que un ministre, liberal de tota la vida, imitarà la conducta del general López Domínguez.

Los republicans

Projecte rebutjat

Madrid, 8, 2'25 mat.

Se creu que 'ls diputats republicans manifestaran tres tendències dintre del Congrés, seguint uns la política d'en Pi y Margall y en Sol y Ortega, altres que s'inspiraran en las decisions d'en Castelar y los últims que admeten la qüestió d'Azcarate y Salmerón.

Lo general Polavieja ha desistit del projecte per lo qual solament se hauria donat lo retiró als quefes y oficials per impossibilitat física d'edat reglamentaria.

Partida de bandolers

Madrid, 8, 2'45 mat.

Diuen de Huesca que'n «El torcillo» ha aparegut una partida composta de 12 bandolers, que's assaltaren y mataren a un tragner.

Avuy se proposaven assaltar lo tren correu de Barcelona, però'l maquinista advertí'l grup sospitos al arribar prop d'«El torcillo» y la Guardia civil baixà del tren, posant-se en persecució dels malfactors.

S'esperan noticies.

Junta del Cens

Aquest matí a las vuit se reüní la Junta municipal del Cens, que ahir no pogué reunir-se per falta de número.

Assistint des de primera hora'l senyor Alcalde doctor Robert, los ex-alcaldes don Narcís Buxó y don Joseph Collaso, y'ls regidors senyors La Llave, Amat, Catalán, Traval, Ferrás, Farré, Serrat, Martínez Gras y Sabadell.

D'acort ab lo que prevé la llei's llegiren los articles de l. Lley d'adaptació de la del sufragi a las eleccions municipals, y després lo secretari donà compte d'una comunicació del Govern civil en la que fent-ne trasllat d'una altre de Telegrafia del Ministeri de Governació se declara no regibles los regidors que compleixen en trenta de juny son terme de permanència en lo càrrech.

Fins a las tres s'anaren rebent instancies pera la proclamació de candidats, encarregant una ponència formada pels senyors Traval, Catalán y Martínez Gras, d'examinar los poders. En aquells donà per tancat lo pllasso, començant-se a fer la proclamació.

La tasca de la designació d'interventors ha sigut un xich llarga, ja que pels 191 colegis electorals de Barcelona, hi ha que nomenar 191 presidents, 1,623 interventors y altres tants suplents, lo que forma un total de 4,011 persones ab los suplents de president.

Lo senyor Martínez Gras manifestà que la Junta havia acceptat lo criteri de que's ex-regidors dels pobles agregats a Barcelona podien solament ser proclamats per candidats en los districtes de Barcelona que constituïen avuy lo que abans eran los pobles de quin municipi formaren part.

Lo mateix senyor vocal de la Junta municipal del Cens digné que la ponència no podia proclamar candidats als senyors Rodríguez y Planas que obtingueren la quinta part de vots en unas eleccions municipals a Gràcia, per no haver-hi al arxiu municipal de Casa la Ciutat los necessaris comprovants.

Aquesta manifestació donà lloch a un animat incident, en lo que hi intervingueren lo senyor Escuder y variis senyors poderats, acabant-se aquell ab la resolució de la Presidencia de deixar en suspens lo assumpte y fer procedir entretant a buscar a Gràcia l'expedient de las eleccions en que lluytaren los senyors que ara sollicitaven ser proclamats candidats.

No foren ateses variis sollicituds de proclamació presentades per diferents senyors, uns per no reunir las condicions legals, altres per haver sigut regidors sols de real ordre, y altres per formar part actualment del Municipi barceloní.

Entre aquestos hi han los senyors Bultrán y Vallés y Masferrer.

A l'hora de tancar aquesta edició seguí la Junta municipal del Cens, després de deu horas de sessió, havent-se proclamat la xifra de 121 candidats per tots los deu districtes de Barcelona y ademés 31 únicament pel districte primer, 5 pel districte segon, 7 pel districte tercer, 65 pel districte quart, 5 pel districte quint, 68 pel districte sext, 5 pel districte seté, 85 pel districte octau, 109 pel districte nové, y 77 pel districte desé.

Noticias marítimas

Compañía Transatlántica

Mohiment de sos barcos:
Lo vapor «Ciudad de Cádiz» arribà lo dia 7 a Valencia, procedent de Barcelona.

Lo dia 4 del actual sortí de Sant Joan de Puerto Rico lo trasatlántich «Isla de Panay» ab direcció a la Corunya.

Se diu que'l creuer «Marqués de la Ensenada» ha rebut ordre de sortir immediatament de Cádiz cap a Barcelona, aixis que s'hagi repositat de carbó. Aquest barc desplaça 1,085 toneladas.

S'han publicat en la *Gaceta* las condicions en que's traia a subasta la venda del dret d'hot de la Habana.

En ayguas d'Alacant va naufragar lo dia 2 del actual, la pollicera-goleta espanyola «Catalina», de 200 toneladas, pertanyent a la matrícula de Massaró.

Lo naufragi fou produït per una via de aygua, salvant-se tota la tripulació.

Lo dia 4 arribà a la Habana, procedent de New-York, lo vapor «M. L. Villaverde».

Gazeta Bibliográfica

Apuntes para la Historia general del Monte de Piedad, por Antonio M. Fabregas, contador de la Junta particular del de Nuestra Señora de la Esperanza de Barcelona. Con licencia. Barcelona, «La Hormiga de Oro», 1890. Un vol. en quart de 151 planas.

Es un detingut estudi desde las causas y origen, fins a la constitució dels Monts més moderns y perfectament organitzats.

Estudia aquesta operació abans de que existís lo Mont de Piedad; següeix una noticia sobre'l P. Fra Bernadí de Feltes, sus primaras prediccions y sus fundacions; en los siglos XVI y XVII estudia las vicissituds que sofrí la institució; en lo XVIII son establiment a Espanya, fins a sa ruina a França; per la revolució y son restabliment; diferents contrarietats per que ha passat en lo siglo XIX, y successius Monts establerts a la Península; y acaba ab una noticia general sobre l'actual estat del «Préstamo» a França, Austria, Baviera, Bélgica, Holanda, Alemania, Sajonia, Russia, Portugal e Inglaterra. Es una noticia històrica molt curiosa y erudita, ab gran munió de datos y observacions que demostren gran estudi, y fan molt interessant aquells *Apuntes*.

La vida en la America del Norte, descrita por Pablo de Rousiers, obra premiada por la Academia Francesa. Edició ilustrada. Montaner y Simón, editores.

Aquest non libre, publicat per la casa Montaner y Simón y pertanyent a la «Biblioteca Universal», es una narració metòdica, resultat d'uns estudis rahonadíssims y d'una observació personalíssima de tot lo que representa y significa la existencia del Norte America, y las diferentes etapas, evolucions y grans de civilització per que ha passat fins arribar a la falagueria situació en que avuy se troba. Es un acabat esbós del desenrotll de sos nucleos de població, una minuciosa descripció de sos conreus, manufacturas, explotacions, medis que ha empleat y medis de que disposa pera anar extenent sas conquistas, fundant pobles que convertixen en ciutats y centre de civilització.

La obra, com todas las de la colecció, està profusament ilustrada ab documents artístics de caràcter local, està tirada en magnífich paper y elegant impressió, y enquadernada ab molt bon gust, no desdint en res las condicions materials del libre, de las del fondo de la obra.

Conferencia de ministros
Madrid, 8, 6'45 tarde.

Los senyors Silvela y Villaverde han celebrat una llarga conferencia, en la que'l ministre d'Hienda ha donat compte al President de la entrevista que va tindre ahir ab lo general Polavieja, y l'ha assessorat respecte a la contestació que don donar a la Comissió del Fomento.

Inauguració.—Visita
Madrid, 8, 7 tarde.

S'ha inaugurat l'Exposició de Bellas

Entre soberans

París, 8, 10 mati.

Al *Daily Telegraph*, l'hi comunican de Sant Petersburg, que'l Tsar y la Tsarina de Russia, teuen lo propòsit de fer una visita a la Reina Victoria d'Inglaterra, efectuant lo viatge als últims d'agost o primers de setembre.

La crisis italiana

París, 8, 11 mati.

Comunican de Roma que indubtablement serà'l Sig. Pelloux l'encarregat de solucionar l'actual crisis ministerial.

Lo Marqués Visconti-Venosta arribà ahir a Roma y per la tarde va celebrar una extensa conferencia ab lo rey Humbert.

Se creu que l'arreglo d'un nou gabinet no's farà esperar gayre temps.

La pau yankee filipina

París, 8, 4'20 tarde.

Telegrafian de Washington que'n Mac-Kinley ha assegurat a sos amichs que dintre de quaranta vuyt horas la pau ab los filipins serà un fet.

Son molts los que creuen que no hi ha cap exageració en aquesta afirmació del president dels Estats Units.

La premsa madrilenya

Madrid, 8, 1'15 tarde.

"El Liberal"

Com ha fet la majoria de la premsa, dedica avuy elogis al discurs del senyor Castelar.

Lo que diu lo quefe del Govern

Lo senyor Silvela, al sortir de Palau, parlant de la partida de Tomillo (provincia de Huesca), ha dit que's tracta d'una pandilla composta de 6 bandolers, escapats de presiri, que volian robar lo tren.

La partida ne té caràcter polítich ni importancia de cap mena.

Respecte a lo que diuen alguns periòdichs de la dimissió del senyor León y Castillo, ha manifestat lo President que fins ara aquell no ha fet cap indicació.

Ademés, lo Govern manté'l criteri de que no té cap caràcter polítich lo càrrech d'embaxador.

Ha afegit que ab motiu de ser festa lo dijous, s'anticiparà y's celebrará lo dimecres, lo Consell que'n aquell dia se acostuma a celebrar baix la presidencia de la Reina.

D'eleccions

Lo Centre Mercantil, la Lliga de propietaris y la Cambra Agrícola de Sevilla, s'han retirat de la lluita electoral, perquè's elements conservadors los hi han negat intervenció a las mesas.

Això's considera com una burla del Govern.

Un periòdich diu que lo que passa a Cádiz y a Sevilla, ab motiu de las eleccions, demostra que marxem pel camí de la anarquia.

De provincies se reben numerosos telegramas, queixant-se de las arbitrariedades dels ministerials ab motiu de las eleccions.

Pressupòsits

Noticias de Marina

Lo general Polavieja ha insistit en presentar lo seu plan complet de defenses, però no sollicitarà més recursos que's hi puguin gastar durant lo any.

En lo pressupòsit del ministeri de Marina, s'hi posan ab categoria de primera classe, las comandancias de Marina de las islas Balears y Canarias.

En lo ministeri de Marina s'està estudiant l'envío immediat a Canarias, de barcos ab individuals de la secció hidrogràfica, pera que estudien aquelles costas.

Noticias soltas

—Ha cumplimentat a la Reina lo general Ahumada.

—Ha arribat a Santander lo senyor Gamazo.

Se li ha fet una entusiasta rebuda.

Conferencias d'en Planas y Casals

Madrid, 8, 5'45 tarde.

Han conferenciat los senyors Planas y Casals y Dato sobre la qüestió política d'interés pera Barcelona.

També lo senyor Planas celebrà una entrevista ab lo ministre d'Hienda, interessant-lo pera que alivies la tributació de la propietat urbana d'aqueixa capital.

L'«Heraldo» esgarriat

Madrid, 8, 6'15 tarde.

L'*Heraldo*, ocupant-se de la celebració dels Jochs Florals que han tingut lloch a n'aqueixa capital y de lo allò «orregu», s'atmira de la passivitat del Govern (!) y pregunta si no es un deber primordial d'aquest reprimir tota expansió separatista (!) siguin quinas vulguin las formas en que's manifesten (!).

Conferencia de ministros

Madrid, 8, 6'45 tarde.

Los senyors Silvela y Villaverde han celebrat una llarga conferencia, en la que'l ministre d'Hienda ha donat compte al President de la entrevista que va tindre ahir ab lo general Polavieja, y l'ha assessorat respecte a la contestació que don donar a la Comissió del Fomento.

Inauguració.—Visita

Madrid, 8, 7 tarde.

S'ha inaugurat l'Exposició de Bellas

COTONS

	Tanca mercat	Clausura anterior	Alta	Baixa
7 Maig 1890.				
NOVA YORK	(Disponibles.)	68 1/16	68 1/16	—
	(Futurs, Juliol.)	5 94	5 92	2
NOVA ORLEANS	(Disponibles.)	5 18 1/16	5 18 1/16	—
	(Futurs, Juliol.)	5 70	5 70	—
Arribos en los ports dels Estats Units lo dia 5 Maig.				
en iguals feixes de l'any passat				
				7,000 balas.
				6,000
7 Maig 1890.				
LIVERPOOL	Disponibles.	3 9 1/8	3 9 1/8	—
8 Maig 1890.				
LIVERPOOL	Futurs, Maig-Juny.	3 21 1/4	3 21 1/4	1 1/4

BARCELONA, 8 MAIG 1890

Mercat sostingut.

Arts, havent-hi assistit la Reina y'l Govern en ple.

Comunican de Cartagena que'l senyor Gómez Imáz ha visitat avuy l'Arsenal.

CARBONS

Telegrama facilitat per la casa Almirall

Lockets granat. 239 chelines a. f.
Idem menut. 189
Newcastle. 186

Bolsa de Madrid

Madrid, 8, 3'40 tarde.
(De la casa Marsans Rof)

4 per 100 Interior contat. 48 1/4
Idem mes. 48 1/2
Idem próximo. 49 000

Exterior. 71 80
Deute amortizable. 72 25
Cubas 1890. 67 85
Cubas 1891. 57 35

Aduanas 5 per 100. 91 50
Filipinas 6 per 100. 73 75
Bonos Tesor. 1 1 1/2
Bancs Espanya. 314 00
Tabacos. 27 1/2

Cambis París. 16 00
Curs del Interior a Madrid 63 80—70—55.

Bolsa de París

París, 8, 2'15 tarde.

